

DE TWEEDE EN DERDE GRAAD (D en D/A)

Dit overzicht bevat per finaliteit en onderwijsvorm alle studierichtingen van de tweede en derde graad van het secundair onderwijs zoals ze aangeboden worden vanaf het schooljaar 2023-2024.

De overgangen binnen eenzelfde studiedomein van de tweede naar de derde graad zijn de meest voorkomende overgangen, maar dit betekent niet dat andere overgangen zijn uitgesloten. Praat erover met je CLB-medewerker.

Vanzelfsprekend kan je bij ons terecht voor informatie over alle vermelde studierichtingen in alle onderwijsnetten. Mail naar informatievraag@vclbgroeninge.be.

Wij verwijzen ook graag naar de [website](#)

Vanaf de **tweede graad** worden de studierichtingen ingedeeld in studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen. In de **derde graad** gaan de meeste studierichtingen van de tweede graad verder. Er zijn ook een aantal nieuwe studierichtingen.

3 ^{de} GRAAD			
7	Se-n-Se		
6	DOORSTROOMGERICHT (ASO KSO TSO)	DOORSTROOMGERICHT & ARBEIDSMARKT (KSO TSO)	ARBEIDSMARKTGERICHT (BSO - DBSO)
5			
2 ^{de} GRAAD			
4	DOORSTROOMGERICHT (ASO KSO TSO)	DOORSTROOMGERICHT & ARBEIDSMARKT (KSO TSO)	ARBEIDSMARKTGERICHT (BSO - DBSO)
3			

DOORSTROOMGERICHTE STUDIERICHTINGEN ASO

Deze studierichtingen bereiden je voor op **hoger onderwijs**. Je krijgt enkel of vooral theorie. De studierichtingen van het **ASO** bevatten alleen algemene vakken (talen, wiskunde, wetenschappen ...). In het **KSO** wordt zowel aandacht besteed aan theoretische als aan kunstvakken. Het **TSO** besteedt aandacht aan algemene vorming gekoppeld aan technologische inzichten en praktijkervaring.

STUDIEDOMEIN	ASO	
	TWEEDE GRAAD	DERDE GRAAD
	Economische wetenschappen	Economie-moderne talen Economie-wiskunde
	Freinetpedagogie	Freinetpedagogie
	Grieks-Latijn	Grieks-Latijn Grieks-wiskunde Latijn-moderne talen Latijn-wetenschappen Latijn-wiskunde
	Humane wetenschappen	Humane wetenschappen
	Latijn	Latijn-moderne talen Latijn-wetenschappen Latijn-wiskunde
	Moderne talen	Economie-moderne talen Moderne talen Moderne talen-wetenschappen
	Natuurwetenschappen	Moderne talen-wetenschappen Wetenschappen-wiskunde
	Rudolf Steinerpedagogie	Rudolf Steinerpedagogie
	Sportwetenschappen	Sportwetenschappen
	Topsport-economie	Topsport-economie
	Topsport-natuurwetenschappen	Topsport-wetenschappen
	Yeshiva	Yeshiva

DOORSTROOMGERICHTE STUDIERICHTINGEN KSO/TSO

STUDIEDOMEIN	KSO / TSO	
	TWEEDE GRAAD	DERDE GRAAD
ECONOMIE EN ORGANISATIE	Bedrijfswetenschappen	Bedrijfsondersteunende informaticawetenschappen Bedrijfswetenschappen
KUNST EN CREATIE	Architecturale en beeldende vorming	Architecturale vorming Beeldende vorming
	Beeldende en audiovisuele vorming	Audiovisuele vorming Beeldende vorming
	Dans	Dans
	Muziek	Muziek
	Woordkunst-drama	Woordkunst-drama
LAND- EN TUINBOUW	Biotechnologische wetenschappen	Biotechnologische en chemische wetenschappen
MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN	Maatschappij- en welzijnswetenschappen	Welzijnswetenschappen
SPORT	-	Topsport-bedrijfswetenschappen
STEM	Biotechnologische STEM-wetenschappen	Biotechnologische en chemische STEM-wetenschappen
	Bouwwetenschappen	Bouw- en houtwetenschappen
	Technologische wetenschappen	Informatica- en communicatiewetenschappen Mechatronica Technologische wetenschappen en engineering

TAAL EN CULTUUR	-	Taal en communicatiewetenschappen
VOEDING EN HORECA	Biotechnologische wetenschappen	Biotechnologische en chemische wetenschappen

DOORSTROOM- & ARBEIDSMARKTGERICHTE STUDIERICHTINGEN KSO/TSO (dubbele finaliteit)

Deze studierichtingen bereiden je voor op **hoger onderwijs en gaan werken**. Je krijgt heel wat theorie maar meer praktijk dan in de doorstroomgerichte studierichtingen. In het **KSO** wordt zowel aandacht besteed aan theoretische als aan kunstvakken. Het **TSO** besteedt aandacht aan algemene vorming gekoppeld aan technologische inzichten en praktijkervaring.

STUDIEDOMEIN	KSO / TSO TWEDE GRAAD	KSO / TSO DERDE GRAAD	
ECONOMIE EN ORGANISATIE	Bedrijf en organisatie	Applicatie- en databeheer Bedrijfsorganisatie Commerciële organisatie Internationale handel en logistiek	
	Toerisme	Toerisme	
KUNST EN CREATIE	Architecturale en beeldende kunsten	Architectuur en interieur Beeldende kunst	
	Ballet	Ballet	
	Beeldende en audiovisuele kunsten	Beeldende kunst	
	Creatie en mode	Mode	
	Fotografie	Fotografie	
	Grafische technieken	Crossmedia Grafimedia	
LAND- EN TUINBOUW	Plant-, dier- en milieutechnieken	Agrotechnieken dier Agrotechnieken plant Dierenverzorgingstechnieken Natuur- en groentechnieken Tuinaanleg en -beheer	
MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN	Creatie en mode	Mode	
	Maatschappij en welzijn	Defensie en veiligheid Gezondheidszorg Opvoeding en begeleiding	
	Wellness en lifestyle	Wellness en schoonheid	
SPORT	Sport	Sportbegeleiding	
	Topsport (dubbele finaliteit)	Topsport (dubbele finaliteit)	
STEM	Binnenvaarttechnieken	Binnenvaarttechnieken	
	Biotechnieken	Biotechnologische en chemische technieken	
	Bouwtechnieken	Bouwtechnieken	
	Elektromechanische technieken	Autotechnieken	Autotechnieken
		Elektromechanische technieken	Elektromechanische technieken
		Elektrotechnieken	Elektrotechnieken
		Industriële ICT	Industriële ICT
	Elektrotechnieken	Koel- en warmtetechnieken	Koel- en warmtetechnieken
		Elektronicatechnieken	Elektronicatechnieken
		Elektrotechnieken	Elektrotechnieken
	Grafische technieken	Industriële ICT	Industriële ICT
		Crossmedia	Crossmedia
Houttechnieken	Grafimedia		
Houttechnieken	Houttechnieken		
Maritieme technieken dek	Maritieme technieken dek		
Maritieme technieken motoren	Maritieme technieken motoren		

	Mechanische technieken	Mechanische vormgevingstechnieken
	Textielontwerp en prototyping	Textielontwerp en prototyping
	Textielproductietechnieken	Textielproductietechnieken
	Voertuigtechnieken	Autotechnieken
		Applicatie- en databeheer Dentaaltechnieken Optiektechnieken Orthopedietechnieken Podiumtechnieken Vliegtuigtechnieken
TAAL EN CULTUUR	Taal en communicatie	Taal en communicatie
	Toerisme	Toerisme
VOEDING EN HORECA	Bakkerijtechnieken	Bakkerijtechnieken
	Horeca	Horeca
	Slagerijtechnieken	Slagerij-traiteurtechnieken
	Toerisme	Toerisme